

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

BROJ: 51 0 P 156118 24 GŽ 3

Novi Travnik, 28.05.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Aida Pezer - Alić kao predsjednica vijeća, Senad Begović i Mirjana Grubešić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1. M.N.iz Z., ... i A. S. iz V., ..., zastupani po punomoćniku ZAK Brajić, advokati Selma Brajić i Adin Brajić advokati iz Travnika , protiv tuženih 1.R.S. iz Z., ... i 2.Đ.A.iz Z. ..., zastupane po punomoćniku E. B. iz T., radi utvrđenja sastava ostavine i poništenja ugovora, vrijednost spora 30.500,00 KM, rješavajući po žalbi tuženih izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 156118 22 P 2 od 19.10.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj 28.05.2024. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tuženih se djelomično uvažava i presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 156118 22 P 2 od 19.10.2023. godine, se preinačava u dijelu odluke o troškovima postupka i to tako da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, dok se u preostalom dijelu žalba tuženih odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

Obrazloženje

Osporenom prvostepenom presudom utvrđeno je da nekretnine:

- pod A k.p. 602 „bašta“ u naravi kuća i zgrada površine 66 m² i dvorište površine 160 m²,
- pod B k.p. 603/1 „bašta“ u naravi njiva II klase površina 474 m², obe upisane u Zk.ul. 1089 ...
- pod C k.p.604/2 pod nazivom „bašta“ u naravi kuća i zgrada površine 26 m² upisana u Zk. ul. 1088... a sve tri u Pl. 792/02 K.O. ..., sve čine bračnu stečevinu prednika roditelja /djeda i nane parničnih stranaka Đ. i R.S. .

Analogno prednjem utvrđuje se da su ništavi Ugovori o darovanju zaključeni između Đ.S. i i tužene R.S. od 15.05.2008. godine broj OPU -2174/2008 sačinjen kod notara Halid Goran i Ugovor o poklonu zemljišta zaključen između i tužene R.S. i drugo tužene Đ.A. (ex H.) od 27.05.2008. godine broj OPU 2038/08 sačinjen kod notara Sabire Sarvan, pa su na osnovu prednjih utvrđenja tužene dužne da se u katastarskom operatu Službe za imovinsko pravne poslove, katastar i urbanizam Općine Vitez upišu prednici, otac i majka / djed i nana parničnih stranaka Đ. i R.S. sa udjelima su posjeda bračne stečevine od ½.

Također su dužni trpjeti upis udjela suvlasništva od ½ u Zemljišno knjižnom operatu Općinskog suda u Travniku a na nekretninama:

- pod A k.p. 602 „bašta“ u naravi kuća i zgrada površine 66 m² i dvorište površine 160 m²,
- pod B k.p. 603/1 „bašta“ u naravi njiva II klase površina 474 m², obe upisane u Zk.ul. 1089 ...,
- pod C k.p.604/2 pod nazivom „bašta“ u naravi kuća i zgrada površine 26 m² upisana u Zk. ul. 1088 ... a sve tri u Pl. 792/02 K.O. ...

Istom presudom obavezani su tuženi da tužiteljima nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 11.360,40 KM a u roku od 30 dana od dana prijema presude.

Na ovu presudu žalbu su blagovremeno uložili tuženi, zbog povrede odredbi parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpunog utvrđenog činjeničnog stanja, zbog pogrešne primjene materijalnog prava, kao i zbog odluke o troškovima postupka. U žalbi navode da prvostepeni sud nije cijenio svaki dokaz pojedinačno, ni u međusobnoj vezi (član 8 ZPP-a), zbog čega je osporena presuda nejasna i kontradiktorna izvedenim dokazima. Ističe da tužitelji u toku postupka nisu dokazali odlučne činjenice tj. koliko je trajao brak prednika parničnih stranaka, i kada su predmetne nekretnine stečene, te da se prvostepena presuda zasniva samo na iskazu parničnih stranaka da su predmetne nekretnine njihovi prednici stekli za vrijeme trajanja braka. Navodi da ovu odlučnu činjenicu (tj. da predmetne nekretnine predstavljaju bračnu stečevinu) tužitelji nisu uspjeli dokazati, te da je sud primjenom pravila o teretu dokazivanja (čl.126. ZPP-a) trebao odbiti tužitelje sa njihovim tužbenim zahtjevom. U pogledu odluke o troškovima postupka se navodi da su i tuženi u cijelosti uspjeli sa svojim protivtužbenim zahtjevom, te da je u takvoj situaciji odluka o troškovima postupka morala biti donesena na način da svaka stranka snosi svoje troškove postupka. Predlaže da ovaj sud preinači prvostepenu presudu na način da odbija tužbeni zahtjev tužitelja i obaveže tužitelje da tuženim nadoknadi troškove parničnog postupka uvećane za troškove sastava ove žalbe i takse na žalbu, ili da donese rješenje kojim se uvažava žalba, ukida pobijana presuda i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, ili da preinači rješenje o troškovima postupka.

Nakon što je ovaj sud ispitao osporenu prvostepenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 221. Zakona o parničnom postupku (Sl. Novine F BiH, br. 53/03., 75/05, 19/06. i 98/16), ovaj sud zaključio je slijedeće:

Žalba je djelomično osnovana.

Prvostepeni sud je na osnovu dokaza koje su stranke u toku postupka predložile i izvele pravilno utvrdio sve relevantne činjenice na koje je pravilno primijenio materijalno pravo, te je donio ispravnu odluku kada je usvojio tužbeni zahtjev tužitelja u dijelu koji se odnosi na utvrđenje bračne stečevine prednika parničnih stranaka, ništavosti zaključenih ugovora o poklonu i ponovnog upisa prednika parničnih stranaka u zemljišne knjige i katastarski operat.

Za svoju odluku prvostepeni sud je naveo jasne, potpune i logične razloge koji kao takvi proizilaze iz izvedenih dokaza ocjenjenih na način kako to predviđa odredba člana 8. ZPP-a.

Neosnovani su žalbeni navodi tuženih da tužitelji ni u ponovljenom postupku nisu dokazali odlučne činjenice tj. koliko je trajao brak prednika parničnih stranaka i kada

su predmetne nekretnine stečene odnosno dokazao da sporne nekretnine predstavljaju njihovu bračnu stečevinu, te da je prvostepeni sud usvajanjem tužbenog zahtjeva povrijedio odredbu 8., 123 st. 2., 126. i 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku.

Naime, tužitelji su u toku postupka, a i u ponovljenom postupku prilikom saslušanja u svojstvu parnične stranke, naveli da su sporne nekretnine njihovi roditelji stekli tokom braka, a što nije suštinski ni osporeno ni od strane tuženih. Naprotiv, tužena S.R. (čiji je iskaz pročitao u ponovljenom postupku) je u svom iskazu od 24.02.2020. godine navela da su predmetnu kuću pravili otac i majka, te stariji brat kao i sama tužena koja je rođena 1953. godine i koja je u vrijeme izgradnje imala 13-14 godina, a što ukazuje da je kuća pravljena 1966 – 1967. godine tj. za vrijeme trajanja braka Đ. i R. S. r. Š., te ovi navodi tužene u suštini potvrđuju navode tužitelja da predmetna kuća izgrađena u toku trajanja braka i da predstavlja bračnu stečevinu prednika parničnih stranaka. Dakle, prvostepeni sud je pravilno zaključio da sporne nekretnine predstavljaju njihovu bračnu stečevinu kojom je nakon smrti njihove majke 1993. godine raspomagao Đ.S. i koje je ove nekretnine ugovorom o poklonu darovao prvotuženoj 15.05.2008. godine, a ona nakon toga ugovorom o poklonu od 27.05.2008. godine poklonila drugotuženoj. Također prvostepeni sud pravilno zaključuje da su predmetni ugovori u cijelosti ništavi budući da je ugovor o poklonu od 15.05.2008. godine (a posljedično tome i ugovor od 27.05.2008. godine) ništav, jer je prednik parničnih stranaka – Đ.S. raspomagao sa nekretninama za koje je znao da predstavljaju zajedničku imovinu njega i njegove supruge, te budući da radi o raspolaganju izvan granica redovnog raspolaganja i takvo raspolaganje je suprotno odredbi člana 255. Porodičnog zakona, to je posao kojim je raspolaganje poduzeto (ugovor o poklonu) ništav u smislu člana 103. stav 1. ZOO-a a što je u skladu i sa postojećom sudskom praksom tj. presudom Vrhovnog suda F BiH broj 65 0 P 049 691 12 Rev od dana 11.06.2016. godine.

Žalbeni navodi tuženih u pogledu odluke o troškovima postupka su osnovani. Naime, iz stanja spisa proizilazi da su i tuženi u toku postupka pred ovim sudom podnijeli protivtužbu i da su u cijelosti uspjeli sa svojim protivtužbenim zahtjevom kojim su tražili da se utvrdi da je ništav Ugovor o poklonu uz priraštaj doživotnog prava uživanja zaključen između Đ.S. i R.S. dana 21.01.1981. godine. Dakle, u situaciji kada su u ovom sporu tužitelji uspjeli sa svojim tužbenim zahtjevom a tuženi sa svojim protivtužbenim zahtjevom i kada se oba zahtjeve odnose na ništavost zaključenih ugovora, tada je uspjeh stranaka u ovom postupku podjednak i to kako u kvantitativnom tako i u kvalitativnom pogledu, te je shodno tome, a skladu sa odredbom člana 386. st. 2. ZPP-a, valjalo odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka imajući pri tom u vidu da su obje parnične stranke zastupali punomoćnici – advokati.

Na osnovu naprijed navedenog valjalo je shodno odredbi člana 226. ZPP-a žalbu tuženih odbiti i potvrditi prvostepenu presudu u dijelu koji se odnosi na utvrđenje bračne stečevine prednika parničnih stranaka, ništavosti zaključenih ugovora o poklonu i ponovnog upisa prednika parničnih stranaka u zemljišne knjige i katastarski operat, dok je u pogledu odluke o troškovima postupka valjalo u skladu sa odredbom člana 229. st. 1. t. 4. ZPP-a preinačiti prvostepenu presudu na način kao je to navedeno u izreci ove presude.

Predsjednica vijeća
Aida Pezer-Alić

